

Jaarverslag van *Gewina* over 2023

Annelies Noordhof-Hoorn, secretaris, april 2024

Bijeenkomsten

In 2023 zijn twee bijeenkomsten georganiseerd onder de vlag van *Gewina*:

- De *Gewina* voorjaarsbijeenkomst op 14 april 2023 in de vorm van het congres ‘De vergeten wilde en tamme flora van Nederland’ in het Huis van het Boek in Den Haag. Dit programma over de historische en actuele inzichten in onze kennis van en omgang met wilde planten werd georganiseerd door Esther van Gelder, Norbert Peeters, Floor Haalboom en Annelies Noordhof-Hoorn. Van Gelder en Peeters zijn redacteurs van *Flora Batava. De wilde planten van Nederland*. Bezoekers van de bijeenkomst konden alvast kennis maken met dit lijvige boek. De voorjaarsbijeenkomst werd goed bezocht.
- De *Gewina* najaarsbijeenkomst op 6 oktober 2023 in de vorm van het congres ‘Leading women in early modern book printing’ in Museum Plantin-Moretus in Antwerpen. Dit programma over de rol van vrouwen in de boekgeschiedenis was georganiseerd door Alexia Coussement en Claire Morrison. De najaarsbijeenkomst werd slecht bezocht. Naast de bestuursleden was er slechts één ander geïnteresseerde aanwezig.¹

Leden

Op 1 januari 2024 telde *Gewina* 310 leden, waaronder 262 Nederlandse leden en 48 buitenlandse leden. In 2023 zijn in totaal 21 individuele leden lid geworden van *Gewina*, waarvan 2 uit België. Er waren per 1 januari 2024 14 lidmaatschapbeëindigingen. Eén hiervan vanwege overlijden. Al met al is het aantal leden licht gegroeid ten opzichte van vorig jaar (toen 303 leden).

Op 1 januari 2024 telde *Gewina* 25 institutionele abonnees (16 in Nederland en 9 in België); in 2023 waren dit er 24.

Publicaties

Wonderkamer

Wonderkamer is een rijk geïllustreerd magazine over wetenschapsgeschiedenis bedoeld voor een breed publiek, dat twee keer per jaar verschijnt onder hoofdredactie van Tinne Claes en Ad Maas. In 2023 verschenen twee mooie themanummers: *Wonderkamer* 7 (juni 2023) over de fundamenteën van het bestaan en *Wonderkamer* 8 (december 2023), een extra dik psychiatrienummer. In 2023 is de nieuwe website van *Wonderkamer* online gegaan: www.wonderkamer magazine.nl. Op de website is het mogelijk (oude) exemplaren van *Wonderkamer* te bestellen of om abonnee te worden van *Wonderkamer* (of *Gewina*).

Journal for the History of Knowledge

Journal for the History of Knowledge is het peer-reviewed, internationale academische tijdschrift van *Gewina* over kennisgeschiedenis in de breedste zin van het woord. Het wordt gefinancierd door Het Descartes Centrum, Huygens Instituut en Vossius Instituut alsmede een tijdelijke subsidie uit een UvA-fonds. *JHoK* publiceert losse artikelen en themanummers en is openbaar toegankelijk voor iedereen, auteurs zowel als lezers. Sven Dupré en Geert Somsen zijn de hoofdredacteurs. Nick

¹ Naar aanleiding van de slecht bezochte najaarsbijeenkomst en de noodzaak om actiever leden te werven, hebben we besloten om alle bijeenkomsten van *Gewina* voor iedereen open te stellen om daarmee potentiële nieuwe leden te bereiken.

Oosterwijk is managing editor en Kevin Hoogeveen is assistent managing editor. Nick vervult deze functies ook voor het tijdschrift *BMGN. JHoK* publiceerde in 2023 verschillende nieuwe artikelen online. In november 2023 verscheen het special issue *Entangled Temporalities* (onder redactie van Hansun Hsiung, Laetitia Lenel, Anna-Maria Meister) in hard copy (te bestellen via Gewina; overigens was hier weinig animo voor). In 2024 zal de mogelijkheid voor papieren exemplaren geevalueerd worden. Met ongeveer 1000 artikel-downloads per maand wordt het tijdschrift uitstekend gelezen. <https://journalhistoryknowledge.org/index>

Shells & Pebbles Blog

Het *Shells & Pebbles Blog* post maandelijks interessante (archief)vondsten in de wetenschapsgeschiedenis en geesteswetenschappen onder redactie van Maura Burke, Luca Forgiarini, Marieke Gelderblom, Elian Schure, David Skogerboe, Lisa Vanderheyden en Elske de Waal.

Bestuurssamenstelling

Het Gewinabestuur verwelkomde in 2023 Anouk van der Meer als Nederlands studentbestuurslid. Floor Haalboom (voorheen secretaris) nam de voorzittershamer over van Marieke Hendriksen. Annelies Noordhof-Hoorn nam het secretariaat over van Floor Haalboom. Michiel Bron werd penningmeester in de plaats van Sebastiaan Broere.

Het bestuur nam afscheid van Marieke Hendriksen, Sebastiaan Broere, Tim Debroyer (Belgisch studentbestuurslid), Claire Morrison (Nederlands studentbestuurslid) en Alexia Coussement.

Als bestuursleden bleven in 2023 actief: Tinne Claes (hoofdredactie *Wonderkamer*), Floor Haalboom (voorzitter), Annelies Noordhof-Hoorn (secretaris), Ad Maas (hoofdredactie *Wonderkamer*), Martijn van der Meer, Christiaan Engberts (penningmeester II), Jolien Gijbels, Geert Somsen (editor en liaison *Journal for the History of Knowledge*) en Ruben Verwaal (communicatie).

<https://www.gewina.nl/over/>

Het bestuur zoekt een nieuw bestuurslid voor de portefeuille PR (taken nieuwsbrief en website) en tevens nog een nieuw studentenbestuurslid uit België.

Communicatie

In 2023 heeft bestuurslid Ruben Verwaal 8 nieuwsbrieven verstuurd met nieuws en aankondigingen van zowel het genootschap als de bredere gemeenschap. De nieuwsbrieven worden goed gelezen en zeer gewaardeerd.

De website [gewina.nl](https://www.gewina.nl) publiceert daarnaast ook regelmatig nieuwsberichten.

Financiën

Zie het Kasboek 2023, en de 'Toelichting resultatenrekening 2023 en begroting 2024 Gewina'.

'Toelichting resultatenrekening 2023 en begroting 2024 Gewina', door Michiel Bron

Resultatenrekening 2023

Gedurende 2023 heeft Gewina vele mooie activiteiten mogen ontplooiën en eveneens twee prachtige nummers voor *Wonderkamer* (plus een herdruk van het grote KUT-nummer) kunnen uitbrengen. Het financiële jaar 2023 bleek voor Gewina prima, maar eveneens onstuimig. Zowel aan

de inkomsten als aan de batenkant van de afrekening wijken de bedragen soms af van de opgestelde begroting. Deze afwijkingen worden veroorzaakt door een keur aan redenen, uiteenlopend van door toegenomen inflatie verhoogde productiekosten voor Wonderkamer tot extra opgehaalde subsidies en een uitstekende verkoop van losse Wonderkamer nummers. Omdat de toegenomen baten en besparingen op enkele kosten tot op zekere hoogte gelijk liepen met de verhoging van de uitgaves valt de schade op de balans mee.

Zowel de resultatenrekening (2023) als de Gecorrigeerde inkomsten en uitgaven (2023) tonen een bedrag in de min. De 'Gecorrigeerde inkomsten en uitgaven 2023' tabel toont alle inkomsten en uitgaven van 2023, welke vervolgens gecorrigeerd worden voor inkomsten en uitgaven bestemd voor voorgaande en toekomstige jaren. Je kunt hier, met andere woorden, aflezen hoe groot Gewina's overschot of tekort was wanneer je het jaar 2023 isoleert. Hieruit blijkt dat de vereniging in 2023 een bedrag van € 2912,53 in teerde op haar eigen vermogen. De voornaamste reden dat Gewina toch wat in teert op het eigen vermogen komt vooral voort uit een op de begroting voor 2023 afgesproken inzet van het eigen vermogen voor een nieuwe website voor Wonderkamer. Dit is een bedrag van € 2420,00. Deze website is inmiddels in de lucht.

Het verschil tussen het niet-gecorrigeerde en het gecorrigeerde tekort wordt bovenal veroorzaakt door de kostenpost contributie, omdat een aantal leden bij sluiting van het jaar 2023 nog contributie voor Gewina voor het jaar 2023 moest betalen.

Aan de inkomstenkant moeten zoals gezegd nog een aantal contributies door leden worden betaald over 2023. Dit gaat om een bedrag van € 896,00 waarvan mijn inschatting is dat het realistisch is nog € 400,00 te verwachten. Over de loop der jaren heeft Gewina een klein bestand opgebouwd aan leden die al enkele jaren geen contributie betalen en waar ook geen contact mee te krijgen is. Komend jaar wil ik een deel van deze leden uitschrijven. Dit betekent echter wel dat Gewina nog wat extra zal interen op haar eigen vermogen.

De inkomsten van Wonderkamer waren flink hoger dan beraamd. Gewina verkocht meer losse edities van Wonderkamer dan verwacht, ondanks de verhoging van de kosten per los nummer. De verkoop bestaat grotendeels uit de verkoop van het grote kut-nummer, maar ook de nieuwste Wonderkamer verkoopt goed. Nu de losse exemplaren ook via de site van Wonderkamer besteld kunnen worden is de verwachting dat de verkoop ook komende jaren goed blijft.

De inkomstenposten rente, lidmaatschappen en ledenvergadering spreken voor zich.

Ook de uitgavenkant spreekt redelijk voor zich. De bestuurskosten vielen iets hoger uit door een gezamenlijke borrel met de JHOK-redactie die als doel had de vele nieuwe bestuurs- en redactieleden aan elkaar voor te stellen. De productiekosten van Wonderkamer vielen (ook buiten het herdrukken van het Kut-nummer om) hoger uit dan vooraf begroot. Dit is deels vanwege de gestegen productiekosten en deels vanwege de extra pagina's van het dubbeldikke psychiatrie-nummer. Deze laatste kosten zijn gedekt door de extra bijdrage vanuit de KU Leuven en het onderzoeksproject van Tinne Claes.

Door de relatief lage opkomst is er wat geld overgebleven voor de ledenvergaderingen. De pot diversen is opgedeeld in de kosten voor een nieuw boekhoudsysteem (E-boekhouding). Hiermee is begonnen om de werkdruk voor de penningmeester te verlichten, maar wordt na evaluatie mee

gestopt in 2024. De nieuwe site van Wonderkamer ontnemt al een belangrijk deel van het werk. Daarnaast is in januari door het bestuur besloten het congres van KNHG met een bijdrage van 375 euro te steunen.

Al met al was 2023 een goed, maar onstuimig jaar, waarin het totale vermogen van Gewina iets is afgenomen.

De kascommissie van 2021 en 2022 heeft in haar verslag over de afgelopen jaren een aantal aanbevelingen meegegeven, waaronder het samenvoegen van de JHoK-rekening en de Gewina-rekening, het instellen van een automatische incasso en het overstappen naar een bankrekening voor stichtingen. Van de automatische incasso is inmiddels werk gemaakt en de JHOK rekening zal met definitief onderbrengen van JHOK samen worden gevoegd met de Gewina-rekening.

Begroting 2024

Het rondkrijgen van de begroting 2024 bleek ingewikkelder dan vooraf gedacht. Met het wegvallen van enkele subsidies voor Wonderkamer, de stijgende kosten van Wonderkamer en bijdrage aan het Woudschotencongres zijn er dringend nieuwe subsidies nodig voor Wonderkamer om de begroting sluitend te krijgen. Hiervoor is reeds een commissie opgezet en zijn al enkele aanvragen gedaan.

Het definitief onderbrengen van JHOK bij Gewina zal betekenen dat de begroting van JHOK voortaan ook met de leden van Gewina wordt besproken bij de algemene ledenvergaderingen. De begroting van JHOK vindt u daarom eveneens bijgevoegd.